

Założenia kształtu systemu egzaminów końcowych dostosowanych zakresowo do nowej podstawy programowej

Wprowadzanie (z możliwością wcześniejszego wprowadzania niektórych elementów):

- rok 2012 – egzamin gimnazjalny
- rok 2015 – matura i sprawdzian po szkole podstawowej

1. Trzykrotnie pytania w tej samej formie (sprawdzian / egzamin gimnazjalny / część obowiązkowa matury)

Język polski

Egzamin składa się z zadań zamkniętych oraz wypowiedzi pisemnej na podany temat, ocenianej holistycznie według upublicznionych ogólnych kryteriów. Stosowany sposób przyznawania punktów za poszczególne zadania zamknięte oraz opis sposobu oceniania wypowiedzi pisemnych uczniów jest stały i jawny. W szkołach kończących się maturą, po egzaminie podstawowym można przystąpić do drugiej części egzaminu – na poziomie rozszerzonym.

Matematyka

Egzamin składa się z zadań zamkniętych oraz 2-3 zadań wymagających przedstawienia toku rozumowania, ocenianych holistycznie według upublicznionych ogólnych kryteriów. Stosowany sposób przyznawania punktów za poszczególne zadania zamknięte oraz opis sposobu oceniania toku rozumowania uczniów jest stały i jawny. W szkołach kończących się maturą, po egzaminie podstawowym można przystąpić do drugiej części egzaminu – na poziomie rozszerzonym.

Język obcy

Egzamin na poziomie podstawowym składa się z zadań zamkniętych, którego wymagania wynikają z zakresu wymagań podstawy programowej – odpowiednio po szkole podstawowej (6 lat nauki), po gimnazjum – poziom III.0 (podstawowy – 3 lata nauki) i III.1 (rozszerzony – 9 lat nauki), na obowiązkowej maturze – poziom IV.1 (6 lat nauki). Stosowany sposób przyznawania punktów za poszczególne zadania jest stały i jawny.

W szkołach kończących się maturą, po egzaminie podstawowym można przystąpić do drugiej części egzaminu – na poziomie rozszerzonym oraz części na poziomie dwujęzycznym.

2. Stopniowe rozszerzanie zakresu egzaminowania

(sprawdzian / egzamin gimnazjalny / część obowiązkowa matury)

Sprawdzian po szkole podstawowej

Sprawdzian składa się ze sprawdzianu poznawczego oraz ze sprawdzianu z języka obcego nauczanego w szkole. Sprawdziany te przeprowadza się w dwa różne dni.

Sprawdzian poznawczy ma trzy części, łatwe do rozdzielania, do osobnego sprawdzania, dostarczane uczniom jednocześnie:

- zadania polonistyczne i matematyczne zamknięte,
- wypowiedź pisemna na podany temat,
- zadania matematyczne wymagające prezentacji toku rozumowania.

Sprawdzian z języka obcego składa się z zadań zamkniętych.

Czas trwania sprawdzianu jest dostosowany do potrzeb dyslektyków, bez wymagania odrębnych zaświadczeń wszyscy mogą skorzystać z wydłużonego czasu.

Wyniki

Wyniki ze sprawdzianu podaje się w podziale na wyniki częściowe:

- polonistyczny,
- matematyczny,
- z języka obcego.

Egzamin gimnazjalny

Składa się z trzech części pisemnych oraz z wewnętrznej części ustnej – każda przeprowadzana innego dnia.

Części pisemne to:

- egzamin humanistyczny,
- egzamin matematyczno-przyrodniczy
- egzamin z języka obcego.

Na egzamin humanistyczny składa się część polonistyczna oraz część historyczno-społeczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie.

Egzamin humanistyczny ma dwie części, łatwe do rozdzielania, do osobnego sprawdzania, dostarczane uczniom jednocześnie:

- zadania polonistyczne i historyczno-społeczne zamknięte,
- wypowiedź pisemna na podany temat.

Na egzamin matematyczno-przyrodniczy składa się część matematyczna oraz część przyrodnicza – z zakresu nauk przyrodniczych.

Egzamin matematyczno-przyrodniczy ma dwie części, łatwe do rozdzielania, do osobnego sprawdzania, dostarczane uczniom jednocześnie:

- zadania matematyczne i przyrodnicze zamknięte,
- zadania matematyczne wymagające prezentacji toku rozumowania.

Egzamin z języka obcego pisany jest z języka wybranego przez ucznia. Egzamin ten ma dwie wyraźnie zaznaczone części:

- podstawową, odnoszącą się do wymagań na poziomie III.0,
- rozszerzoną, odnoszącą się do wymagań na poziomie III.1.

Każdy uczeń kontynuujący naukę danego języka ma obowiązek przystąpić do obu części egzaminu, bez względu na to, ile lat języka się uczył. Uczeń, który zaczął naukę danego języka w gimnazjum może nie przystępować do części rozszerzonej. Część rozszerzona egzaminu do 2018 roku służy wyłącznie przydziałowi do grup zaawansowania w szkole ponadgimnazjalnej lub rekrutacji do klas dwujęzycznych. Możliwe jest też zdawanie przez ucznia drugiego języka obcego – tego samego dnia.

Czas trwania poszczególnych pisemnych części egzaminów jest dostosowany do potrzeb dyslektyków, bez wymagania odrębnych zaświadczeń wszyscy mogą skorzystać z wydłużonego czasu.

Część ustna

Obowiązkowy egzamin ustny polega na ocenie zaprezentowania projektu wykonanego **zespołowo**. Ramowo zdefiniowany w prawie, wymaga szkolnego regulaminu określającego między innymi sposób proponowania i wybierania tematów projektów, sposób tworzenia uczniowskich zespołów projektowych, rolę nauczycieli – opiekunów projektów, warunki organizowania końcowego zaprezentowania projektów oraz sposób oceniania tej pracy.

Wyniki

Wyniki z egzaminu gimnazjalnego podaje się w podziale na wyniki częściowe:

- polonistyczny,
- historyczno-społeczny,
- matematyczny,
- przyrodniczy,
- z języka obcego – poziom podstawowy,
- z języka obcego – poziom rozszerzony (dla tych, którzy kontynuowali naukę),
- z drugiego języka obcego – poziom podstawowy (jeśli uczeń chce przystąpić dodatkowo),
- z drugiego języka obcego – poziom rozszerzony (dla tych, którzy kontynuowali naukę)
- oraz podaje się
- temat i ocenę zaprezentowania projektu przygotowanego zespołowo – ocena jest ta sama dla całego zespołu.

Egzamin maturalny

Aby uzyskać świadectwo dojrzałości:

- trzeba zdać na określonym poziomie trzy egzaminy o wymaganiach podstawowych: z języka polskiego, matematyki i wybranego języka obcego,
- trzeba zdać egzaminy ustne z języka polskiego i języka obcego, zorganizowane zgodnie z precyzyjnie zdefiniowaną procedurą,
- trzeba przystąpić do egzaminów pisemnych na poziomie rozszerzonym z przynajmniej dwóch przedmiotów wybranych z określonej listy, zawierającej język polski, matematykę i język obcy.

Egzamin podstawowy z języka polskiego ma dwie części, łatwe do rozdzielania, do osobnego sprawdzania, dostarczane jednocześnie:

- zadania polonistyczne zamknięte,
- wypowiedź pisemna na podany temat.

Po egzaminie podstawowym można przystąpić do drugiej części egzaminu – na poziomie rozszerzonym.

Egzamin podstawowy z matematyki ma dwie części, łatwe do rozdzielania, do osobnego sprawdzania, dostarczane jednocześnie:

- zadania matematyczne zamknięte,
- zadania matematyczne wymagające prezentacji toku rozumowania.

Po egzaminie podstawowym można przystąpić do drugiej części egzaminu – na poziomie rozszerzonym.

Egzamin podstawowy z języka obcego ma dwie części, łatwe do rozdzielenia, do osobnego sprawdzania, dostarczane uczniom jednocześnie:

- zadania zamknięte,
- wypowiedź pisemna na podany temat.

Po egzaminie podstawowym można przystąpić do drugiej części egzaminu – na poziomie rozszerzonym. Można także przystąpić do części egzaminu – na poziomie dwujęzycznym.

Wyniki

Wyniki z egzaminu maturalnego podaje się w podziale na wyniki częściowe:

- polonistyczny– poziom podstawowy,
- matematyczny– poziom podstawowy,
- z pierwszego języka obcego – poziom podstawowy,
- z drugiego języka obcego – poziom podstawowy (jeśli uczeń chce przystąpić dodatkowo),
- z języka polskiego – poziom rozszerzony (jeśli uczeń chce przystąpić dodatkowo),
- z matematyki – poziom rozszerzony (jeśli uczeń chce przystąpić dodatkowo),
- z pierwszego języka obcego – poziom rozszerzony (jeśli chce przystąpić dodatkowo),
- z pierwszego języka obcego – poziom dwujęzyczny (jeśli chce przystąpić dodatkowo),
- z drugiego języka obcego – poziom rozszerzony (jeśli chce przystąpić dodatkowo),
- z od jednego do trzech przedmiotów wybranych z określonej listy – poziom rozszerzony,

3. Sposób punktowania oraz prezentowania wyników (sprawdzian / egzamin gimnazjalny / część obowiązkowa matury)

Wynik polonistyczny podstawowy (analogicznie matematyczny i z języka obcego) jest sumą wyniku za polonistyczne zadania zamknięte i wypowiedź pisemną (w przypadku matematyki za zadania wymagające oceny toku rozumowania). Wynik z tych przedmiotów na poziomie rozszerzonym jest sumą wyników za część podstawową i rozszerzającą.

Szerokiej opinii publicznej prezentowane są:

- roczne końcowe wyniki wszystkich szkół podstawowych, w których do egzaminu przystępowało przynajmniej 10 uczniów, graficznie przygotowane tak, jak to było wcześniej na Scholarisie; tak samo prezentowane są wyniki szkół podstawowych gminami i powiatami;
- roczne końcowe wyniki wszystkich gimnazjów, w których do egzaminu przystępowało przynajmniej 10 uczniów, graficznie przygotowane tak, jak to było wcześniej na Scholarisie oraz EWD wszystkich gimnazjów, zaprezentowane tak, jak to przygotowano ostatnio; tak samo prezentowane są wyniki gimnazjów gminami i powiatami;
- roczne końcowe wyniki wszystkich szkół ponadgimnazjalnych z obowiązkowej dla wszystkich podstawowej części matury, w których do egzaminu przystępowało przynajmniej 10 uczniów, graficznie przygotowane tak samo (na dwa sposoby), jak dla egzaminu gimnazjalnego; tak samo prezentowane są wyniki szkół ponadgimnazjalnych powiatami;
- dane o tym, jaka część zdających maturę wybierała jaki przedmiot i jakie zanotowano wyniki oraz główne trudności przy poszczególnych przedmiotach.

Organom prowadzącym szkoły oraz **organom nadzoru pedagogicznego** przedstawia się, dlaczego i wysokości punktów ustalono za poszczególne zadania, jaka była ich trudność i jakie średnie wyniki osiągnięto za każde zadanie w prowadzonych lub nadzorowanych przez nich szkołach. Przedstawia się to wszystko na tle średnich wyników w gminie, powiecie, województwie i w kraju.

Szkołom przedstawia się dlaczego i jakie wysokości punktów ustalono za poszczególne zadania, jaka była ich trudność i jakie wyniki osiągnęli za każde zadanie poszczególni uczniowie. Przedstawia się to wszystko na tle średnich wyników w gminie, powiecie, województwie i w kraju.

Uczniowi i jego rodzicom oraz na ewentualny użytek rekrutacyjny wynik z każdego egzaminu przedstawia się następująco:

*Uczeń otrzymał **a** na **c** wszystkich możliwych do uzyskania punktów. Jego wynik jest taki sam lub lepszy od **b**% liczby wszystkich osób zdających.*